

Katolikus Iskolák Takáts Sándor Országos Történelmi Versenye

takats.sandor.verseny@kecskemet.piarista.hu

Levél cím: Piarista Gimnázium és Általános Iskola, 6000 Kecskemét, Czollner Mihály tér 5.

ERDÉLY

NEMZETI FEJEDELMEINK KORÁBAN

János Zsigmondtól II. Rákóczi Ferencig

III. forduló

Maximálisan elérhető pontszám 170 pont

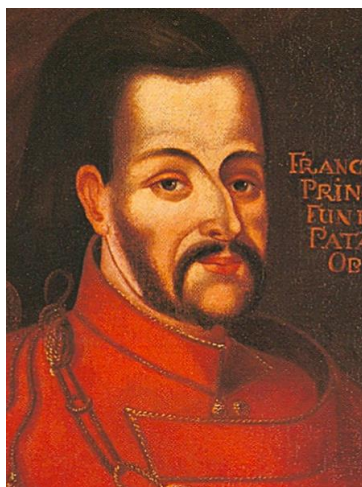
Visszaküldési határidő: 2021. május 14. (péntek)

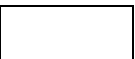
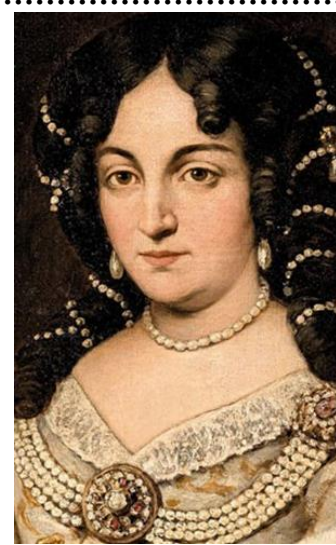
A beküldő csapat neve:

Feladatok:

1. Kérdés (Elérhető: 40 pont)

Kit láatsz a képen? Azonosítsd a bemutatott erdélyi uralkodókat! Írd a nevüket és haláluk évét a képük alá!

A családfa alapján válaszolj az alábbi kérdésekre!

- Kije volt II. Rákóczi Ferencnek Zrínyi Péter?
- Ki volt II. Rákóczi Ferenc édesanyjának apai nagybátyja?
- Kije volt II. Rákóczi Ferencnek Rákóczi József?
- II. Rákóczi Ferencnek melyik nagyapja volt erdélyi fejedelem?
- Kije volt II. Rákóczi Ferencnek Rákóczi Julianna?
- II. Rákóczi Ferencnek melyik nagyapja volt horvát bán?
- Ki volt II. Rákóczi Ferenc mostoha apja?
- Kije volt II. Rákóczi Ferencnek a szigetvári hős, Zrínyi Miklós?
- II. Rákóczi Ferenc felmenői között hány erdélyi fejedelem volt?
- A költő Zrínyi Miklósnak kije volt a szigetvári hős Zrínyi Miklós?

3. Kérdés (Elérhető: 10 pont)

Ki - kinek volt a rokona? Válaszolj az alábbi kérdésekre!

- Kije volt János Zsigmondnak I. Jagelló Zsigmond lengyel király?
- Kije volt Izabella királynénak Bona Sforza lengyel királyé?
- Kije volt Báthory Zsigmondnak Bocskai Erzsébet?
- Kije volt Báthory Zsigmondnak Bocskai István?
- Kije volt Báthory Istvánnak Báthory Kristóf?
- Kije volt Báthory Istvánnak Báthory Zsigmond?
- Kije volt Bethlen Gábornak Lázár Druzsina?
- Kije volt Bethlen Gábornak Bethlen István?
- Kije volt Rákóczi Zsigmondnak II. Rákóczi Ferenc?
- Kije volt II. Rákóczi Ferencnek Báthory Zsófia?

4. Kérdés (Elérhető: 15 pont)

Igaz-hamis játék. Válaszd ki az alábbi állítások közül az igaz és a hamis állításokat!

Válaszodat X-szel jelöld!

Állítás	Igaz	Hamis
II. Rákóczi Ferenc apai nagyapja a törökök ellen harcban esett el.		
II. Rákóczi Ferenc Sárospatakon született.		
A Rákóczi szabadságharc 1703-1711 között zajlott.		
A Rákóczi szabadságharc vezetője I. Rákóczi Ferenc volt.		
A szabadságharc kezdetén kiadta Rákóczi a brezáni kiáltványt.		
Károlyi Sándor szatmári főispán rögtön a felkelők mellé állt.		
Elsőként Bercesényi Miklós bontotta ki Rákóczi zászlóit Dolhánál		
A trencsényi csata a szabadságharc legfényesebb győzelme volt.		
A trencsényi csata sorfordító volt a szabadságharc történetében.		
II. Rákóczi Ferencet erdélyi fejedelemmé választották a szabadságharc alatt.		
Magyarország államformája a szabadságharc alatt rendi konföderáció volt.		
A kuruc seregek Szatmárnémetiben tették le zászlajaikat		

II. Rákóczi Ferenc a szabadságharc bukása után törökországi emigrációba vonult.		
II. Rákóczi Ferenc Törökországban halt meg, belefulladt a Rodostóba		
II. Rákóczi Ferenc utódok nélkül hunyt el.		

5. Kérdés (Elérhető: 8 pont)

Javítsd ki az előző feladat hamis állításait! A táblázatban nyolc állítás javítására van lehetőség, és nyolc pont is jár érte.

Helytelen állítás	Kijavított állítás

6. Kérdés (elérhető: 3 pont)

Melyik erdélyi fejedelem verette az alábbi aranypéNZ ritkaságokat?

7. Kérdés (Elérhető: 16 pont)

Szókereső játék.

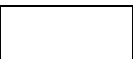
A) Keresd meg az elrejtett erdélyi uralkodók neveit! (A teljes név 2 pont, csak családnév 1 pont)

Vigyázz, a családneveket, és a keresztnéveket külön találod meg, így neked kell összepárosítani őket. HÉT uralkodói családnevet és HAT keresztnévet rejtettük el.

Z	M	G	X	B	A	R	C	S	A	I
A	N	D	R	Á	S	T	A	H	J	K
B	M	A	R	T	I	N	U	Z	Z	I
C	D	E	F	H	Z	K	L	N	O	P
D	J	Á	N	O	S	É	M	E	S	A
B	F	K	Q	R	Á	K	Ó	C	Z	I
Á	A	O	G	Y	W	E	Z	Y	É	L
T	P	S	Y	U	T	M	E	Q	K	G
H	U	C	Ö	D	F	É	S	H	E	Á
O	B	H	R	N	D	N	O	Ö	L	B
R	R	A	G	É	Z	Y	B	L	Y	O
Y	M	G	Y	Ö	R	G	Y	N	X	R

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

B) Mi volt közös halálukban?

8. Kérdés (Elérhető: 12 pont)

Erdély viharos történelme során több erdélyi vezető is életét áldozta országáért. Az alábbi történeti források mely fejedelmek hősi- vagy drámai halálát mutatják be? Írd a nevét a kipontozott vonalra!

„Végzetét a lemondással sem kerülhette el: azzal az ürüggyel, hogy a törökök ne találjanak támogatókra, Kemény János foglyul ejtette, és az emberei 1661. július elején Kozmatelkén féltestvérével, beölsei Buday Zsigmonddal és egy Szövérdy nevű hűséges zászlótartójával egyetemben meggyilkolták. A három holttestet Kemény kegyetlen emberei a falu bitója alá földelték el.”

„Szejdi Ahmed budai pasa a szászfenesi csatában, 1660. május 22-én súlyos vereséget mért rá. A fejedelem hadvezérhez méltóan, bátran harcolt a csatában: egymaga, saját kezűleg 17 törököt vágott le a kézitusában, 5 lovat löttek ki alóla, 150 testőre közül csak 20 fő maradt életben. A csatában kapott fejsebébe halt bele 1660. június 7-én.”

„A bukott fejedelem, hogy trónját megmentse, hajlandó lett volna Váradot török kézre adni, mire a hajdúk 1613. október 27-én meggyilkolták. A legenda szerint a meggyilkolt fejedelem holtteste tizenöt éven keresztül temetetlenül feküdt Nyirbátorban, s csak 1628-ban került sor Bethlen utasítására a temetésre.”

„Habsburg támogatással Serbán Radu havasalföldi vajda csapatokat szervezett a függetlenedni kívánó erdélyiek leverésére és 1603. július 17-én Brassó mellett legyőzték a fejedelem seregét. Itt egy szekérvárba szorítva mintegy 3000 magyar nemes és székely előkelő vesztette életét vele együtt. A fejedelem levágott fejét Radu trófeaként állította ki Brassó piacterén. Később Michael Weiss brassói bíró levette a fejet, és eltemette Kolostor utcai házának kertjében.”

„A fejedelem helyére a Porta I. Apafi Mihályt nevezte ki. A fejedelem segítségére érkező császári hadak azonban cserben hagyták. Ő mégis megütközött a törökök Kücsük Mehmed jenői bég vezette seregével. Segesvár mellett Nagyszőlősnél, 1662. január 23-án csatában esett el. Lezuhant lováról, s valószínűleg a menekülő sereg taposta halálra. A hagyomány szerint a szásznádasi temetőben temették el.”

„A sellenberki csata után a fejedelem Moldván keresztül Lengyelországba próbált menekülni, azonban Mihály oláh vajda üldözőbe vette, és gazdag jutalmat ígért a székelyeknek a fejedelem elfogásáért vagy megöléséért. Csíkszentdomokos határában egy székely lófő Balázs „Ördög” Mihály 1599. november 3-án kegyetlen módon meggyilkolta, levágott fejét Gyulafehérvárra vitte Mihály vajdának. Báthory megcsönkített testét is Gyulafehérvárra szállították, ahol Mihály november 24-én díszes temetést rendezett neki. A gyilkosok nem kaptak jutalmat Mihály vajdától. VIII. Kelemen pápa a csíkszentdomonkosiakra egyházi átkot mondott ki, és száz évig tartó böjtre kötelezte őket.”

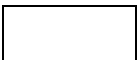

9. Kérdés (Elérhető: 14 pont)

„Hol sírjaik domborulnak ...”

Az alább felsorolt templomokban melyik erdélyi uralkodó sírja, vagy síremléke található? Kapcsold össze az összetartozókat! Vigyázz, van olyan templom, ahová több név is tartozhat!

	Báthory István
	Fráter György
A krakkói vár (Wawel) székesegyházának az altemplomában	Báthory Gábor
A gyulafehérvári római katolikus Szent Mihály székesegyházban	Izabella királyné
A prágai Szent Vitus székesegyházban	János Zsigmond
A szerencsi református templomban	Báthory Zsigmond
A nyírbátori református templomban	Rhédey Ferenc
A huszti református erődtemplomban	Rákóczi Zsigmond
A kassai katolikus Szentháromság-plébánia templomban	Thököly Imre
A kolozsvári Farkas utcai református templomban	I. Rákóczi Ferenc
A késmárki evangélikus vártemplomban	I. Apafi Mihály
A kassai Szent Erzsébet dómban	II. Rákóczi Ferenc
	II. Apafi Mihály
	Zrínyi Ilona

10. Kérdés (Elérhető 32 pont)

Időutazóként keressétek fel Bethlen Gábor fejedelem udvarát, és készítsetek tudósítást az ott látottakról (pl. jellemző szokások, viselet, lakomák, multságok, ott működő tudósok, művészek stb. - természetesen nem kell az összeset belevenni). BÁTTRAN HASZNÁLJÁTOK A FANTÁZIÁTOKAT IS! Egy-másfél A3 oldalnyi fogalmazást várunk, melyben a leírás, jellemzés mellett szerepelhet párbeszéd is.

